

Geachte lezer,

Met deze brief zou ik graag willen reageren op het wetsvoorstel van de WRS. Ik maak mij grote zorgen om deze wet en ik vrees dat deze wet juist dingen slechter zal maken voor sekswerkers. Ik ben een ambtenaar in een gemeente waar vergunde sekswerk bedrijven zijn. Ik wil in mijn reactie graag beginnen met het feit dat de sekswerkgemeenschap zelf zich al duidelijk heeft uitgesproken tegen deze wet. Voor de volledigheid citeer ik hiervoor de voorbeeldbrief van Red Insight en graag vul ik een paar van hun argumenten aan met mijn eigen argumenten, gebaseerd op mijn ervaring als ambtenaar. Deze brief is terug te vinden op: <https://redinsight.org/articles/wrs-nee-damn-honey?lang=nl>

Geachte Staatssecretaris van der Burg,

Als sekswerker/ally van sekswerkers in Nederland wil ik graag reageren op de nota van wijziging van de WRS.

Al eerder maakte de sekswerkgemeenschap in Nederland diens bezwaren bekend tegen de WRS. De brief[1] die Aidsfonds - Soa Aids Nederland indiende bij de consultatie in 2019 somt die bezwaren goed op. In het kort zeiden zij:

1. Niet criminaliseren maar decriminaliseren

Procedures zoals registratie van sekswerkers of het criminaliseren van klanten, bestrijden geen misstanden. Onderzoek toont aan dat decriminalisatie juist een positief effect heeft op de veiligheid en gezondheid van sekswerkers. UNAIDS, WHO, UNFPA en UNDP adviseren daarom ook decriminalisatie: het versterken van iemands rechtspositie vermindert namelijk slachtofferschap.

2. Schijnzekerheid en de contraproductiviteit van het registreren van sekswerkers

Veel vrijwillig werkende sekswerkers zullen zich niet registreren vanuit privacy overwegingen. Er ontstaat alleen schijnzichtbaarheid op hen die zich hebben laten registreren omdat er niet kan worden uitgesloten dat er geen sprake is van dwang aan de hand van het registratie gesprek.

3. Slechtere toegang tot zorg en hulpverlening

Doordat onvergunde sekswerkers via andere wegen klanten zullen zoeken, zullen ze moeilijker bereikbaar worden voor zorg- en maatschappelijke instellingen. Daarnaast zullen sekswerkers niet meer naar een zorg- of hulpverlener durven stappen, in verband met de angst voor (juridische) consequenties.

4. Aangiftebereidheid zal verder afnemen

Onvergonde sekswerkers zullen, uit angst voor repressieve maatregelen, geen beroep op de politie durven doen. De aangiftebereidheid is nu al extreem laag, dit zal alleen maar hoger worden onder het nieuwe wetsvoorstel.

De nota van wijziging geeft geen verbeteringen voor de eerder genoemde bezwaren. Sterker nog veel wijzingen zijn zelfs een verslechtering. In het bijzonder de volgende:

A – Artikel 8a

Inzicht krijgen in iemands persoonlijke situatie is een langdurig en ingewikkeld proces. Er is geen wetenschappelijk bewijs dat een gesprek van 90 minuten kan bijdragen in het tegengaan van mensenhandel. Dit nutteloze gesprek jaarlijks herhalen creëert niet alleen een verder gestigmatiseerde positie voor sekswerkers, het draagt ook niet bij aan het doel het zegt te na te streven.

D - Artikel 16

Het verwerken van bijzondere persoonsgegevens van sekswerkers gaat in tegen onze grondrechten en brengt sekswerkers in gevaar. Ook hier heeft de sekswerkgemeenschap zich al tegen uitgesproken, onder andere in de internetconsultatie voor de WGTS. De brief die Aidsfonds - Soa Aids Nederland hier[2] indiende geeft wederom een goed overzicht van de argumenten tegen dit lid en het uitbreiden hiervan.

F - Artikel 40

Met deze wijziging worden klanten beloofd voor het aangeven van sekswerkers bij de politie. Uit de toelichting blijkt dat de misstanden die in dit lid bedoeld worden, geen misstanden zijn. Het gaat hier slechts om het ontbreken van een vergunning of het feit dat iemand persoonlijke keuzes maakt rondom seksuele risico's. De politie wordt straks gebeld wanneer iemand niet veilig heeft gevreeën; de sekswerker wordt benadeeld en de klant gaat vrijuit.

Klanten die na een het afnemen van een seksuele service toch twijfels hebben over de vrijwilligheid van de sekswerker zijn nog steeds strafbaar. De verwachting dat klanten dit zullen gaan melden is dan ook nihil. Met deze wijziging komen er dus niet meer meldingen van mensenhandel en geef je kwaadwillende klanten een chantagemiddel in handen om sekswerkers zonder vergunning geweld aan te doen. Op dit moment worden sekswerkers al gechanteed door klanten die dreigen met de belastingdienst of de woningbouwvereniging in te lichten. Met deze wijziging wordt de positie van sekswerkers die zonder vergunning werken extreem kwetsbaar gemaakt.

Maak het welzijn van sekswerkers leidend

Uit de nota blijkt dat naar verwachting ongeveer een derde van alle sekswerkers in Nederland zich zal aanmelden voor een vergunning. Dat zijn om en nabij de 10.000 vergunningen. Het doel van deze wet is het beter in kaart brengen van misstanden. Echter, wordt er geen extra lastendruk verwacht voor de politie, noch wordt er meer geld vrij

gemaakt voor het juridisch afhandelen van misstanden tegen sekswerkers. Wanneer het inzichtelijke misstanden per saldo gelijk blijft is deze wet dus overbodig.

Voor de bijna 20.000 sekswerkers die geen vergunning willen of kunnen aanvragen betekent dit dat zij in Nederland onder het Zweedse model zullen werken. Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat dit tot meer geweld en verdere uitsluiting van de maatschappij zal leiden.

Ik adviseer/ Wij adviseren dan ook tegen de wijzigingen uit deze nota en tegen dit wetsvoorstel.

Voor deze wet is de komende twee jaar 13,7 miljoen euro begroot. Ik adviseer dit bedrag te investeren in het versterken van de sekswerkgemeenschap in Nederland en diens allianties. Want alleen dan draag je bij aan een veiliger werkklimaat voor iedereen in de seksindustrie.

Hartelijke groet,

(Vul hier je naam en/of je organisatie in.)

[1]

<https://www.internetconsultatie.nl/sekswerk/reactie/31b866c0-ff4c-4181-8e69-86bbdc57b919>

[2]

<https://www.internetconsultatie.nl/seksbedrijventoezicht/reactie/35ea14db-682a-40c1-9efa-46cec1b515b0>

Ik sluit mij volledig aan achter deze argumenten van de sekswerkers tegen deze wet. Echter zou ik deze ook graag willen aanvullen met mijn eigen argumenten gebaseerd op mijn ervaringen binnen de overheid als ambtenaar.

1. Niet criminaliseren maar decriminaliseren.

Naast dat de decriminalisatie van sekswerk de positie van sekswerkers zal verbeteren, wil ik hieraan toevoegen, specifieke vanuit mijn ervaring als ambtenaar, dat het willen uitoefenen van verdere controle over sekswerkers verder zal zorgen voor hele onlogische situaties. Bijvoorbeeld, over het algemeen is het uitoefenen van een beroep aan huis bij recht toegestaan in het bestemmingsplan. Hier zijn bepaalde eisen aan dat het beroep maximaal X vierkante meters in beslag mag nemen van de woning en dat alleen de bewoner van de woning het beroep mag uitvoeren. De lijst van toegestane beroepen is vaak niet limitatief maar geeft voorbeelden van kappers tot advocaten tot hoedenmakers tot andere naar aard gelijk te stellen beroepen. Sekswerkers zijn hiervan echter uitgesloten maar een goed onderbouwde redentatie voor deze uitsluiting is, helaas, niet erg voor de hand liggend. Tevens is er bij vele gemeenten al een gebrek aan capaciteit. Toezicht en handhaving op dit soort zaken, zelfs wanneer er geen andere tekenen zijn dat er sprake is van illegaliteit (los van de strijdigheid met het bestemmingsplan), is hiermee dan ook een verspilling van de beperkte middelen die gemeenten hebben.

2. Schijnzekerheid en de contraproductiviteit van het registreren van sekswerkers.

De registratie van sekswerkers is een gigantisch datalek gevaar. Los van de nogal rommelige relatie tussen Overheid en ICT, is het registreren van sekswerkers praktisch het vragen om een datalek van deze gegevens over sekswerkers. Ik betwijfel dat veel mensen door hebben hoe gemakkelijk een datalek kan gebeuren. Een paar voorbeelden uit mijn eigen ervaring: Een printer die iets 2 keer uitprint maar met vertragen waardoor 1 kopie in de printer blijft liggen. Twee mail-adressen die verward zijn. Een postvakje die niet gecontroleerd is. Een scherm dat niet op slot is gedaan tijdens een pauze. In elk van deze gevallen hebben onbevoegde mensen persoonsgegevens kunnen inzien en potentieel kunnen verspreiden. Deze voorbeelden waren ook niet random gekozen maar voorbeelden die ik in slechts de laatste week heb meegemaakt. Wat voor garantie hebben sekswerkers dat dit soort, vrij menselijke fouten, niet zullen gebeuren bij hun gegevens? Zullen de ambtenaren die met deze gegevens werken alleen opgesloten worden in een kamer met een eigen printer waar alleen zij toegang toe zullen hebben? Zo niet, waarom zouden sekswerkers de overheid dan vertrouwen met dit soort gevoelige informatie waarbij een lekkage groot gevaar voor hun veiligheid kan betekenen?

A - Artikel 8a

Ik sluit mij volledig achter het argument dat een jaarlijks gesprek van 90 minuten een belachelijk idee is. Naast dat dit onvoldoende tijd is om echt iets te leren over iemands situatie, is dit daarbij ook te weinig tijd voor iemand die wel slachtoffer is van bijvoorbeeld mensenhandel dit waarschijnlijk ook te weinig tijd vinden om één of andere bureaucraat te gaan vertrouwen met de complexiteit van hun situatie. Ik moet hierbij verder 2 dingen aangeven. Ten eerste, de huidige aanpak van de overheid omtrent mensenhandel, in ieder geval op gemeente niveau waar ik bekend mee, is ronduit belachelijk. Racistische stereotypes en sensationalistische (bijna erotische) beelden van mensenhandel zijn vrij standaard.

Ik heb hier in mijn gemeente een klacht over ingediend gezien dit soort beelden disrespectvol zijn richting slachtoffers maar dat ze ook nog eens averechts werken gezien dit soort beelden juist een vertekend beeld geven van hoe mensenhandel er over het algemeen uit ziet, wat het dan juist moeilijker maakt voor mensen om het te herkennen omdat het niet in het plaatje past die al die trainingen hierover hebben geschetst. De reactie op deze klacht vond ik uitermate zorgwekkend. Hoewel mijn gemeente bereid was om nieuwe foto's te gebruiken in de toekomst waren hierbij wel 2 vereisten. Ten eerste moest de nieuwe foto wel een stockfoto zijn die ze gratis konden gebruiken en geen toestemming voor nodig hadden om het te gebruiken (vrij ironisch dat men geen toestemming wil hebben om gebruik te maken van het werk van een ander in de context van een training over mensenhandel). Ten tweede moest de nieuwe foto wel nog steeds sensationalistisch zijn omdat het nog wel mensen moest shockeren om zo meer lezers/aanmeldingen te krijgen. Toen ik zei dat dit soort beelden niet ten goede waren van de slachtoffers werd mij gevraagd hoe wij anders lezers zouden moeten krijgen zonder die sensationalistische beelden.

Het doel van de training over mensenhandel was dus om het zo goedkoop en gemakkelijk mogelijk te doen, maar om wel zoveel mogelijk mensen binnen te halen. Het doel was in ieder geval duidelijk niet het helpen van slachtoffers van mensenhandel. Voor mij leek het

meer alsof het belangrijk was om aan de buitenwereld te laten zien dat we dit groot en serieus oppakken.

Het tweede punt wat ik hierbij wil maken, in aansluiting op mijn eerste punt, is dat onder slachtoffers van mensenhandel en onder sekswerkers (zeker degene die beide zijn/zijn geweest) er zeer weinig vertrouwen is in ambtenaren en hun expertise op dit gebied. Zo groot was het wantrouwen dat vrienden in deze beide gemeenschappen expliciet tegen mij zeiden dat zij mij niet meer of minder zouden vertrouwen als ik mezelf verder zou betrekken bij het team over mensenhandel van de gemeente. Als iemand die al jaren bevriend is met deze mensen al vertrouwen verliest door simpelweg bij zo'n team betrokken te zijn, hoe weinig vertrouwen zou een ambtenaar dan hebben die geen directe connecties heeft met deze gemeenschappen?

Om deze redenen geloof ik niet dat de voorgestelde jaarlijkse gesprekken van 90 minuten enige nut zullen hebben. Net als de trainingen over mensenhandel, deze gesprekken bestaan alleen zodat de overheid kan doen alsof ze iets geven om slachtoffers van mensenhandel maar hier in de realiteit geen enkele echte moeite in willen steken.

D - Artikel 16

Mijn aanvulling hierop is praktisch identiek aan wat ik al zei onder "2. Schijnzekerheid en de contraproductiviteit van het registreren van sekswerkers."

F - Artikel 40

Mijn aanvulling is vrij onbelangrijk in het licht van de argumenten van de sekswerkers maar voor de volledigheid van mijn reactie en als ambtenaar wil ik deze wel even maken. Waarom maken we van iets wat op veel manieren in feite een Wabo-overtreding is, het handelen in strijd met het bestemmingsplan (artikel 2.1 onder c, Wet algemene bepalingen omgevingsrecht), een politie zaak? Zal de politie ook moeten gaan handhaven op verlopen tijdelijke vergunningen? Moet de politie zich ook bezig gaan houden met illegale kamerverhuur? Wellicht heeft de politie verder nog tijd om zich bezig te houden met alle schuttingen die te hoog zijn gebouwd zonder vergunning?

Samenvattend

Ik vind dat de argumenten van de sekswerkers zelf hierin doorslaggevend moeten zijn maar als ambtenaar wou ik deze aanvullen met mijn eigen ervaringen binnen de overheid, op het niveau waarop deze wet uitgevoerd zal worden, de gemeente. Ik geloof niet dat er zorgvuldig omgegaan zal (of kan) worden met de gegevens die de overheid wil registreren over sekswerkers. Ik geloof verder ook niet dat de overheid het vertrouwen en de expertise heeft om goed om te gaan met slachtoffers van mensenhandel. En als ergste, geloof ik niet dat de overheid überhaupt als doel heeft om sekswerkers of slachtoffers van mensenhandel te helpen.

Met vriendelijke groet,
Een bezorgde ambtenaar